

SADRŽAJ

1. SAŽETAK.....	3
2. SIGURNOSNA SITUACIJA.....	4
3. SASTAVNICE HRVATSKOG KONTINGENTA.....	4
3.1. Zapovjednik nacionalnog kontingenta s osobnom skupinom (NCC).....	5
3.2. Nacionalni tim za obavještajnu potporu (NIC/NEST).....	5
3.3. Nacionalni tim za logističku potporu (NSE).....	5
3.4. Namjenski organizirane snage Vojne policije (TF MP).....	6
3.5. Namjenski organizirane snage pješništva za zaštitu snaga (TF INF).....	7
3.6. Pokretni promatrački tim za vezu (MLOT).....	7
3.7. Operativni mentorski tim za vezu (OMLT).....	7
3.8. Mješoviti medicinski tim.....	8
3.9. Osoblje provincijskih rekonstrukcijskih timova.....	8
3.10. Stožerno osoblje.....	9
4. OPREMANJE, LOGISTIČKO OSIGURANJE, KOMUNIKACIJSKO- INFORMACIJSKI SUSTAVI.....	9
5. ZDRAVSTVENO STANJE PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA.....	10
6. VOJNA STEGA PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA....	11
7. POSJETI PRIPADNICIMA HRVATSKOG KONTINGENTA.....	12
8. OCJENA USPJEŠNOSTI DJELOVANJA.....	12
9. UOČENI NEDOSTACI I SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE.....	12
10. FINANCIRANJE.....	13
11. ZAKLJUČAK.....	13

1. SAŽETAK

U izvještajnom razdoblju u području mirovne operacije u Afganistanu (ISAF) bila je raspoređena jedanaesta, dvanaesta i trinaesta smjena hrvatskog kontingenta, s šestomjesečnim trajanjem mandata, kao i početak mandata četrnaestoga hrvatskog kontingenta. Dio sastavnica hrvatskog kontingenata djelovao je vremenski u mandatima kontingenta, jer su one u sastavu multinacionalnih struktura u mirovnoj operaciji ISAF (provincijski rekonstrukcijski tim (PRT), pojedina stožerna mjesta u zapovjedništvima) s drugačijim vremenskim rasporedom razmještanja u području mirovne operacije.

Ukupni brojevi sastava kontingenata se povećao na 295 pripadnika, ne prelazeći 300 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Oružane snage), koju je odredio Hrvatski sabor. Osim rotacije glavnine kontingenta, tijekom izvještajnog razdoblja obavljene su redovite smjene stožernih časnika u stožeru mirovne operacije ISAF, zapovjedništvima Regionalnog zapovjedništva Sjever i Kabul te hrvatskog kontingenta u litvanskom PRT-u Chaghcharan i mađarskom PRT-u Pol-e-Khomri. Zajednički medicinski tim država Američko-jadranske povelje prestao je s radom u mirovnoj operaciji u srpnju 2009. godine. Republika Hrvatska je u izvještajnom razdoblju pojačala svoje napore u mirovnoj operaciji ISAF. Usuglasivši svoje prioritete doprinosa s traženjima NATO-a i usredotočivši se na doprinos izlaznoj strategiji ISAF-a iz Afganistana, u ožujku i travnju 2009. godine u područje mirovne operacije upućene su dvije nove vrste postrojbi tipa operativnog mentorskog tima za vezu (OMLT), od kojih je jedna multinacionalna.

Izvještajno razdoblje obilježava opće povećanje razine nesigurnosti i nestabilnosti u cijelom Afganistanu, sa čime su suočene sve sastavnice kontingenta, iako ne u istoj mjeri. Povećanje broja incidentnih situacija te izravnih sigurnosnih ugroza za sudionike mirovne operacije ISAF za hrvatski kontingent nije imalo za posljedicu ljudske ili značajne materijalne štete.

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do poboljšanja objektivnih čimbenika koji utječu na rad pripadnika, a koji su u domeni utjecaja Oružanih snaga. Najznačajnija su poboljšanja komunikacijsko-informacijskih sustava i uređaja te poboljšanja u naoružanju, opremi i djelomično u smještaju. Uočene su potrebe za dodatnim poboljšanjima logističke potpore određenih sastavnica kontingenta, sukladno novim zadaćama ili povećanju intenziteta postojećih, kao i određene promjene u segmentu obuke i pripreme pripadnika hrvatskog kontingenta za sudjelovanje u ISAF-u.

Pripadnici hrvatskog kontingenta i sastavnice u izvještajnom su razdoblju djelovali profesionalno, obavljajući zadaće uspješno i disciplinirano, u svim situacijama i okruženjima, posjedujući očekivanu spremnost i sposobnosti koje traže pravila djelovanja mirovne operacije ISAF. Svojim radom i ponašanjem doprinijeli su ugledu Oružanih snaga i Republike Hrvatske, kako u izvršenju svojih zadaća, tako u suradnji s pripadnicima oružanih snaga drugih država sudionica ISAF-a.

2. SIGURNOSNA SITUACIJA

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do daljnjeg pogoršavanja sigurnosne situacije na cijelom području Afganistana. Aktiviranje i intenziviranje djelovanja pobunjeničkih snaga diljem Afganistana rezultiralo je povećanjem broja incidenata kojima su izložene snage ISAF-a, ali i pritisku kojem je izloženo lokalno stanovništvo. Završnu fazu registriranja birača za predsjedničke izbore koji su održani u kolovozu 2009. godine, inače u mirnijem razdoblju godine, označena je povećanjem razine nesigurnosti, koja se zadržala i tijekom neposrednih priprema i provedbe izbora. Kulminacija pobunjeničkih aktivnosti zapažena je u tjednu pred izbore, što je prvenstveno rezultiralo većim brojem žrtava među lokalnim stanovništvom.

Krizna žarišta se javljaju u do tada relativno sigurnijem sjeveru Afganistana, a relativno izoliran i mirniji gorski dio zapada također je obuhvaćen intenzivnijim pobunjeničkim djelovanjima. Kabul, do 2009. godine relativno najsigurnija zona, izgubila je taj status, privlačeći pažnju pobunjenika zbog ciljeva visoke vrijednosti. Sveukupna procjena stupnja ugroza pripadnika kontingenta tijekom izvještajnog razdoblja kretala se od niskoga do značajnoga.

U svim situacijama sigurnosnih ugroza, bez obzira na njihov intenzitet i frekvenciju, odnosno da li se radi o direktnim ugrozama ili sporadičnim napadima, izvedeni improviziranim eksplozivnim napravama, raketama ili putem bombaša samoubojica u relativno mirnijim područjima, pripadnici hrvatskog kontingenta strogo su poštivali procedure, zadržavajući visoku razinu sigurnosti i zaštićenosti.

U tim situacijama pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske pokazali su veliku profesionalnost te strogo poštivanje sigurnosnih i zapovjednih procedura.

Na pripadnike hrvatskog kontingenta nije bilo izravnih napada, iako su nekoliko puta bile napadnute baze u kojima su bili smješteni odnosno konvoji u kojima su sudjelovali te je to rezultiralo manjom materijalnom štetom na motornim vozilima.

3. SASTAVNICE HRVATSKOG KONTINGENTA

Hrvatski kontingenti djelovali su u području tri regionalna zapovjedništva: RZ Kabul, RZ Sjever i RZ Zapad. Snage su bile raspoređene na četiri stalne lokacije: Kabul, Mazar-e-Sharif (RZ Sjever), Chaghcharan (RZ Zapad) i Pol-e-Khomri (RZ Sjever). Na nekim su od ovih lokacija pripadnici stalno smješteni u više tabora, dok su druge lokacije rasporeda privremene radi potreba izvršenja zadaća, pogotovo kada se radi o ophodnjama i izlasku na teren. Najveći broj pripadnika hrvatskog kontingenta nalazi se u Regionalnom zapovjedništvu Sjever. Ostali su smješteni u Regionalno zapovjedništvo Kabul i Zapad.

Pripadnici koji su raspoređeni na rad u stožer ISAF-a i u regionalna zapovjedništva, nisu u liniji nacionalnog zapovijedanja i nadzora, na čijem je čelu nacionalni zapovjednik kontingenta. Oni svoje zadaće obavljaju neovisno o nacionalnom kontingentu i isključivo u internacionalnom ili multinacionalnom okružju, osim zapovjednika kontingenta i njegove skupine.

U ožujku i travnju 2009. godine u područje mirovne operacije upućene su dvije nove sastavnice hrvatskog kontingenta: garnizonski OMLT i OMLT borbene potpore. Sukladno situaciji u područje operacije te potrebama i odlukama ISAF-a, od srpnja 2009. godine je ugašena komponenta medicinskog tima država Američko-jadranske povelje.

Sastavnice hrvatskog kontingenta su: zapovjednik nacionalnog kontingenta s osobnom skupinom (NCC), nacionalni tim za obavještajnu potporu (NIC/NIST), nacionalni tim za logističku potporu (NSE), namjenski organizirane snage Vojne policije (TF MP), namjenski organizirane snage pješništva za zaštitu snaga (TF INF), pokretni promatrački tim za vezu (MLOT), operativni mentorski tim za vezu (OMLT), mješoviti medicinski tim, osoblje provincijskih rekonstrukcijskih timova i stožerno osoblje.

3.1. Zapovjednik nacionalnog kontingenta s osobnom skupinom (NCC)

Za svaki se hrvatski kontingent dokumentom o prijenosu ovlasti prenose ovlasti operativnog nadzora nad snagama Oružanih snaga u sustav zapovijedanja i nadzora ISAF-a. U nadležnosti zapovjednika hrvatskog kontingenta je organizacija nacionalnog sustava zapovijedanja i nadzora u hrvatskom kontingentu. Osobna skupina zapovjednika nacionalnog kontingenta broji pet pripadnika, koji izvršavajući zadaće koordinacije i nadzora rada pripadnika Oružanih snaga u mirovnoj operaciji ISAF, usredotočujući se na organizaciju života i rada hrvatskog kontingenta sukladno važećim standardima i uz postojeće uvjete u području operacije. U izvještajnom razdoblju je nastavljeno nadograđivanje nacionalnog sustava zapovijedanja i vođenja kontingenta u ISAF-u, kao i izvješćivanja iz područja operacije.

3.2. Nacionalni tim za obavještajnu potporu (NIC/NEST)

Nacionalni tim za obavještajnu potporu djeluje u dva zapovjedništva (Kabul i Sjever), pružajući obavještajnu i sigurnosnu potporu nacionalnom kontingentu i ostvarujući suradnju s drugim nacionalnim obavještajnim skupinama i stožerom ISAF-a. Njihovo djelovanje značajno doprinosi uspješnosti i sigurnosti djelovanja i rada hrvatskog kontingenta i pojedinih njegovih sastavnica. Ovo se posebno odnosi na obavještajne podatke koji su potrebni sastavnicama hrvatskog kontingenta koje su izložene većem riziku jer obavljaju rad na terenu. Nacionalni tim za obavještajnu potporu dao je značajni doprinos u uspostavi satelitske veze sa sastavnicama kontingenta u jednom od tabora u Mazar-e-Sharifu.

3.3. Nacionalni tim za logističku potporu (NSE)

NSE je raspoređen u tri regionalna zapovjedništva: u RZ Kabul, u RZ Sjever i u RZ Zapad. NSE sukladno standardima i propisima pruža logističku potporu cjelokupnom hrvatskom kontingentu, kada se ona nacionalno osigurava te posreduje kada je

potrebno koristiti usluge drugih država, sukladno potpisanim memorandumima o suglasnosti i tehničkim dogovorima sa Njemačkom, Švedskom i Norveškom, Sjedinjenim Američkim Državama, Litvom, Mađarskom i Francuskom. Potpora NSE-a obuhvaća održavanje motornih vozila i ostalih materijalno-tehničkih sredstava u tamošnjim vlastitim tehničkim radionicama, opskrbu sredstvima, transport ljudstva i sredstava prema području mirovne operacije te unutar područja operacije materijalno-financijsko poslovanje. Članovi NSE-a nastoje što je više moguće ostvariti očekivanu kvalitetu smještaja, prehrane, rada i života pripadnika cijeloga kontingenta, bez obzira na mjesto razmještaja, kada se radi o nacionalnoj odgovornosti.

Pripadnicima NSE-a poteškoću predstavljaju uvjeti koji postoje u Afganistanu (velike oscilacije temperature, prašina, pijesak i sl.) jer negativno utječu na materijalno tehnička sredstva i drugu opremu. Pri tome se najosjetljivijom pokazuju elektronske komponente. Javljaju se kvarovi koji se ponekad na izdvojenoj lokaciji ili čak u području mirovne operacije teško rješavaju. Dodatnu pomoć u NSE-u u održavanju motornih vozila i materijalno-tehničkih sredstava, kao i obavljanje neophodnih aktivnosti za koje NSE nije osposobljen, predstavljaju mobilni timovi za održavanje koji se upućuju u područje mirovne operacije da bi djelovali za vrijeme smjene glavnine kontingenta.

Pokazalo se da je za djelovanje kontingenta važno funkcioniranje raspoloživih motornih vozila. Klimatsko-terenski uvjeti i radne aktivnosti stavljaju na njih zahtjeve, pa su kvarovi učestaliji nego u normalnim uvjetima, zbog čega se vozila brže troše. NSE nastoji što je više moguće održavati i popravljati vozila svojim kapacitetima u radionicama u RZ Sjever i RZ Zapad, no to je ponekad teško zbog nemogućnosti dijagnostike kvara ili poteškoća u nabavi priručnih dijelova u području operacije, što se uglavnom odnosi na novije nabavljena vozila. Vrste i tipovi vozila po sastavnicama međusobno se razlikuju (HMMWV, Mercedes, MAN, Puch, IVECO, Toyota), kao i po tome jesu li civilne ili vojne izvedbe, što nije zanemarivo kod optimiziranja sustava održavanja i korištenja vozila na razini cijeloga kontingenta.

U mandatu 13. hrvatskog kontingenta materijalno poslovanje hrvatskog kontingenta u operaciji ISAF usklađeno je s odgovarajućim dokumentima Ministarstva obrane i Oružanih snaga te je uspješno provedeno usklađivanje stvarnog stanja materijalne imovine kontingenta u operaciji ISAF s knjigovodstvenim stanjem materijalne imovine u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

U okviru NSE-a kontinuirano postoji funkcija dušobrižništva. Jedan vojni kapelan u kontingentu imao je uz svakodnevna i blagdanska bogoslužja susrete s pripadnicima hrvatskog kontingenta. Zbog različitosti službi, uvjetovanosti smještaja i objektivnih okolnosti, svima zainteresiranima nije bilo moguće osigurati jednaku duhovnu skrb, ali je vojni kapelan u koordinaciji s nacionalnim zapovjednikom kontingenta nastojao biti na usluzi svim sastavnicama kontingenta u području operacije. Vojni kapelan je iz točke svojeg stalnog razmještaja u Kabulu, dva puta po mjesec dana boravio u RZ Sjever i jednom pola mjeseca u RZ Zapad.

3.4. Namjenski organizirane snage Vojne policije (TF MP)

Zadaće pripadnika su klasično vojnopolijski poslovi: ophodnja, nadzor, uviđaji, te praćenje i osiguranje važnih osoba koje su u posjeti u mirovnoj operaciji ISAF. Oni uključuju očevide prometnih nezgoda, napada na pripadnike ISAF-a te pronađenih

neidentificiranih eksplozivnih naprava. Osim ovog oblika djelovanja, pripadnici su prenosili svoja znanja pripadnicima vojne policije ANA-e, u obliku obuke i pokazne vježbe. Osim u Kabulu, vojni policajci su raspoređeni u RZ Sjever, u Mazar-e-Sharifu i u mađarski PRT Pol-e-Khomri.

3.5. Namjenski organizirane snage pješništva za zaštitu snaga (TF INF)

Ove snage su najbrojnija komponenta kontingenta smještena u RZ Sjever u Mazar-e-Sharifu, raspoređena u njemačku bojnu za zaštitu snaga. Zadaće snaga obuhvaćaju poslove osiguranja vojnog tabora u čijem je sklopu fizički smješteno zapovjedništvo RZ Sjever te vojnog i civilnog dijela zračne luke. One također uključuju osiguravanje poletno-sletne staze i stajališta za zrakoplove. Po potrebi se pruža potpora operacijama zapovjedništva RZ Sjever. Sve veći broj zadataka i stalno angažiranje ljudi i borbene tehnike povećava zahtjeve na postrojbu i pojedince ove komponente te drugih komponenti koje im daju potporu u području operacije.

Zbog povećanja broja pripadnika TF INF iskazala se potreba za dodatnim opremanjem prvenstveno s adekvatnim brojem motornih vozila. Tijekom izvještajnog razdoblja TF INF opremljen je s 28 motornih vozila HMMWV M1114 koja su iznajmljena od Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država. Sva su vozila opremljena uređajima za ometanje RCIED (ECM Acorn) i VVF RU ITT SINCGARS što je uvelike pridonijelo uspješnom izvršenju zadataka te povećanju sigurnosti pripadnika Oružanih snaga pri provedbi zadataka. TF INF nastavio je provoditi planirane zadatke vezano za osiguranje glavnog ulaza i izlaza iz kampa Marmal, stražu na tornjevima, osiguranje slijetanja i polijetanja zrakoplova južno, istočno i zapadno od kampa te osiguranje poletnosletne staze i stajališta za zrakoplove. Ova je sastavnica zadužena za ophodnje u cijelom području odgovornosti.

3.6. Pokretni promatrački tim za vezu (MLOT)

MLOT djeluje u okviru litvanskog PRT Chagcharan u RZ Zapad. Njihove se zadatke sastoje od ophodnje po naseljima u području odgovornosti PRT-a, što je zahtjevno sa stanovišta prohodnosti terena i loših prometnica. Njihovo besprijekorno djelovanje na terenu osigurano je izvanrednim naporima vlastite logističke potpore hrvatskog kontingenta. MLOT je u svojem radu povremeno upućen na naše pripadnike za civilno-vojnu suradnju i psihološke operacije iz PRT-a, koji su uključeni u NATO-ov sustav zapovijedanja putem vodstva PRT-a.

3.7. Operativni mentorski tim za vezu (OMLT)

Republika Hrvatska doprinosi mirovnoj operaciji ISAF s više OMLT-ova raspoređenih u RZ Sjever. Njihova je uloga osposobljavanje postrojbi afganistanske vojske putem mentorskog rada i nadziranja primijene naučenoga u operativnom djelovanju na terenu. Iako hrvatski OMLT-ovi nemaju ograničenje u razmještanju izvan RZ Sjever, u izvještajnom razdoblju nisu djelovali izvan područja istog. OMLT-

ovima za mentoriranje postrojbi zadaće su terenske te ulažu veće napore i imaju veće zahtjeve u izvršenju od OMLT-ova koji djeluju pri zapovjedništvima afganistanske vojske. OMLT na razini bojne obavlja svoje zadaće s bojnomo koju instruirao za njezino svakodnevno djelovanje, u taboru afganistanske vojske u Mazar-e-Sharifu, obavljajući poslove u ciklusima kako to predviđa doktrina obuke afganistanske vojske. Iako je OMLT na razini bojne sposoban premještati se s bojnomo kojoj je pridružen, u novonastalim okolnostima u ISAF-u, njegovo daljnje i intenzivnije angažiranje u operacijama traži dugoročniju samoodrživost i samostalnost. Ostale zadaće OMLT-a su sudjelovanje u ophodnjama, dostava humanitarne pomoći te izrada temeljnih dokumenata obuke na razini bojne i satnije za srednjoročno plansko razdoblje.

Garnizonski OMLT bavi se obučavanjem i osposobljavanjem pripadnika afganistanske vojske za logističke dužnosti na razini garnizona. Djeluje prvenstveno putem mentorskog rada po za garnizonsku razinu relevantnim funkcionalnim područjima. Rad garnizonskog i korpusnog OMLT-a odvija se u zapovjedništvima. Posebnost OMLT-a je u tome što se u svojem radu intenzivno oslanja na lokalne prevoditelje.

OMLT borbene potpore je po svojoj strukturi multinacionalnog karaktera, s hrvatskim vodstvom. Drugu polovicu OMLT-a čine pripadnici Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država (Nacionalna garda Minnesote). Zadaće OMLT-a borbene potpore su obučavanje i mentorski rad izvidničke satnije i zapovjedništva bojne afganistanske vojske. Tijekom predsjedničkih izbora navedeni je OMLT bio uključen u zadaće osiguranja njihove provedbe. Novi izazov kontingenta predstavljala je hrvatska vodeća uloga kod ove sastavnice. Ona je Oružanim snagama donijela važno iskustvo kod vođenja i zapovijedanja multinacionalnim postrojbama, a posebno kod operativnog nadzora.

3.8. Mješoviti medicinski tim

Hrvatski medicinski tim od jednog liječnika i tri medicinska tehničara predstavlja element multinacionalnog medicinskog tima Američko-jadranske povelje. Do svojega ukidanja u srpnju 2009. godine oni su obavljali poslove u prijemno-trijažnoj ambulanti pri međunarodnoj zračnoj luci u Kabulu (KAIA) te cjelodnevnne smjene dežurstva radi evakuacija i praćenja događaja koji traže posebnu medicinsku skrb (razminiranje, velike nesreće i sl.). Pri tome je medicinski tim u svojem radu stalno bio u kontaktu s vojnim i civilnim osobljem ISAF-a; djelatnicima veleposlanstva, nevladinih udruga i humanitarnih organizacija u Kabulu te lokalnim civilnim stanovništvom Afganistana i civilnih zaposlenika zračne luke i okolice. Multinacionalni medicinski tim Američko-jadranske povelje je ukinut po otvaranju nove francuske vojne bolnice više razine sposobnosti u Kabulu.

3.9. Osoblje provincijskih rekonstrukcijskih timova

Raspoređeni su u PRT-i Chagcharan, a ulaze u sastav zapovjedne satnije zapovjedništva PRT-a. Osnovne zadaće ove sastavnice su fizičko osiguranje PRT-a, prometno osiguranje te sudjelovanje u snagama za brzu reakciju. Ostale zadaće obuhvaćaju provođenje dnevnih i noćnih ophodnji i nadzor ruta kretanja u širem

području baze PRT-a, osiguranje šticećenih osoba te civilnih djelatnika zapovjedništva PRT-a u njihovom radu izvan baze. U izvještajnom razdoblju pripadnici su obavljali zadaće na najvišoj razini, postavljajući satniji visoki standard. Zapovjednik je u litvanskom PRT-u obnašao ulogu nacionalnog predstavnika tamošnjeg hrvatskog kontingenta, predstavljajući tako nacionalnog zapovjednika kontingenta za RZ Zapad.

3.10. Stožerno osoblje

Stožerno osoblje čine stožerni časnici i dočasnici koji djeluju u okviru stožera ISAF-a, RZ Sjever i Kabul te PRT-ova Pol-e-Khomri i Chaghcharan, pod mađarskim i litvanskim vodstvom smještenih u RZ Sjever i Zapad. Stožerno osoblje svoje zadaće obavlja isključivo u sustavu NATO-ovog zapovijedanja, neovisno o hrvatskom kontingentu. Zadaće koje obavljaju specifične su za pojedino radno mjesto na koje su raspoređeni.

Stožerno osoblje u stožeru ISAF-a u Kabulu odgovorno je za planiranje operacija, praćenje snaga i zadaća u mirovnoj operaciji ISAF, procjenu sigurnosti PRT-ova, upoznavanje novog osoblja u stožeru ISAF-a, suradnju sa zdravstvenim ustanovama i vojnim bolnicama afganistanske vojske, suradnju s multinacionalnim zapovjednikom za tranziciju sigurnosti – Afganistan po pitanjima zdravstva te praćenje epidemiološke situacije u Afganistanu.

Stožerno osoblje u RZ Kabul odgovorno je za smjenski rad u regionalnom operativnom središtu u Kabulu, prijem, obradu i distribuciju informacija, praćenje pozicija svih borbenih skupina u RZ Kabul, rad na svakodnevnom transportu za potrebe RZ-a. Stožerno osoblje u RZ Sjever također obavlja slične zadaće praćenja aktivnosti i događanja u RZ-u.

Časnik za psihološke operacije u PRT-u Chaghcharan posjećuje televizijske i radijske postaje i novinare u Chaghcharanu. U okviru psiholoških operacija također dijeli propagandni materijal, distribuira novine i letke ISAF-a te kontaktira s lokalnim stanovništvom.

Časnik za civilno-vojnu suradnju u PRT-u Chaghcharan surađuje s civilnim ustanovama pokrajine Ghor, vodi baze podataka koji se odnose na civilno-vojnu suradnju te priprema odgovarajuća izvješća.

4. OPREMANJE, LOGISTIČKO OSIGURANJE, KOMUNIKACIJSKO-INFORMACIJSKI SUSTAVI

Sastavnice hrvatskog kontingenta u mirovnoj operaciji ISAF opremaju se sukladno zahtjevima zadaća koje obavljaju na temelju sposobnosti koje posjeduju, što je deklarirano dokumentom o prijenosu ovlasti nad kontingentom na zapovjedništvo ISAF-a i što proizlazi iz operativnog plana za operaciju. Kao i u prijašnjim slučajevima, iskustva i zapažanja prethodnih kontingenata u vezi raspoloživih materijalno-tehničkih sredstava i opreme nastojalo se ugraditi u postojeća rješenja u mandatu 13. hrvatskog kontingenta. Povećanje opsega i zahtjevnosti zadaća pojedinih komponenti (multinacionalni uvjeti rada, terenski rad izvan baze), tražili su

daljnja poboljšanja u vezi motornih vozila i njihovog održavanja, medicinske opreme, te komunikacijsko-informacijskih sustava.

U mandatu 12. hrvatskog kontingenta postignuta razina opremljenosti komunikacija kontingenta na strateškoj, taktičkoj i operativnoj razini predstavlja zadovoljavajući okvir za daljnja poboljšavanja. U mandatu 13. hrvatskog kontingenta nabavljena je nova količina motornih terenskih vozila zaštićene izvedbe, što vlastitim sredstvima (Toyota) što unajmljivanjem od Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država (HMMWV).

Za terenski rad pripadnika hrvatskog kontingenta izuzetno je bilo važno instaliranje uređaja za protu elektronsku zaštitu (ometanje) na sva vozila u operativnoj uporabi, kojima se povećava sigurnost od improviziranih eksplozivnih naprava upravljanih radio-vezom. U vozila OMLT-a razine bojne i borbene potpore te MLOT-a ugrađeni su radio-uređaji neophodni za kontakt s taktičkim operativnim središtem.

Preko Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država nabavljena je dodatna količina opreme za prvu pomoć u Afganistanu koja odgovara borbenim zahtjevima i medicinskim zahtjevima mirovne operacije ISAF, a koja nije dostupna na tržištu u Republici Hrvatskoj.

U izvještajnom razdoblju hrvatski kontingent još nije posjedovao vlastiti uređaj kompatibilnosti koju propisuje NATO pomoću kojega bi se provodile procedure poziva za blisku zračnu potporu i medicinsku evakuaciju, pa je do isporuke traženih uređaja u koordinaciji s ISAF-om stvorena procedura pozivanja koja će privremeno prevladati ovaj nedostatak na zadovoljavajući način.

Naoružanje koje koriste pripadnici kontingenta bilo je u stanju funkcionalne ispravnosti, koju su održavali pripadnici te po potrebi mobilni tim za održavanje.

Skladištenje, čuvanje i izdavanje materijalnih sredstava i prehrambenih artikala iz Republike Hrvatske provodilo se prema planu izdavanja tako da je ukupna količina pristiglih namirnica iz nacionalnih izvora raspoređena i planski izdavana sastavnicama hrvatskog kontingenta putem nacionalnog elementa potpore.

Prehrana pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske odvijala se u organiziranim uvjetima preko kuhinja i restorana vodećih nacija u taborima gdje su bili smješteni naši pripadnici.

Cestovni transport ljudi i opreme obavljao se vlastitim prometnim sredstvima uz potporu njemačkog nacionalnog kontingenta prilikom zahtjevnih prijevoza.

U pogledu zračnog transporta ljudi i opreme bitno je naglasiti da se prilikom planiranja zračnog transporta moraju uzeti u obzir ograničenja letova i zračnih kapaciteta, česte promjene i otkazivanje letova zbog održavanja te zbog vremenskih i sigurnosnih prilika.

5. ZDRAVSTVENO STANJE PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA

Zdravstveno stanje pripadnika hrvatskog kontingenta tijekom izvještajnog razdoblja bilo je dobro. Najčešći razlozi traženja medicinske skrbi bila su zubna oboljenja, oboljenja dišnog i probavnog sustava te kože. Četiri su pripadnika 13. hrvatskog kontingenta vraćena u Republiku Hrvatsku na daljnje liječenje, jer se radilo o većim i

skupljim medicinskih zahvatima ili o zdravstvenom zbrinjavanju koje nije moglo biti pruženo na odgovarajući način u području mirovne operacije. Manje od polovice broja zdravstvenih pregleda koje je u priručnoj ambulanti N SE-a (RZ Sjever) obavio medicinski tehničar hrvatskog kontingenta trebalo je biti upućeno na daljnju obradu u njemačku vojnu bolnicu. Uzimajući u obzir sve slučajeve pobolijevanja, broj dana poštete od obavljanja zadaća te broj pripadnika vraćenih u Republiku Hrvatsku iz zdravstvenih razloga, zaključuje se da je hrvatski kontingent dobro pripremljen za zahtjevne zadaće mirovne operacije ISAF.

6. VOJNA STEGA PRIPADNIKA HRVATSKOG KONTINGENTA

Pripadnici hrvatskog kontingenta svoje su dužnosti i zadaće obavljali odgovorno, kvalitetno i uspješno, pridržavajući se svih standardnih operativnih procedura, nacionalnih i međunarodnih te poštujući liniju zapovijedanja i vođenja. Svojim osobnim primjerom i radom te vojničkim ponašanjem dostojno su predstavljali Oružane snage.

U izvještajnom razdoblju po jedan je pripadnik 12. i 13. kontingenta bio vraćen s dužnosti u Republiku Hrvatsku zbog povrede vojne stege. U 13. kontingentu jedan je pripadnik prekinuo sudjelovanje u mirovnoj operaciji zbog smrtnog slučaja u obitelji i skorog kraja rotacije, a drugi iz obiteljskih razloga.

Četvorica pripadnika Oružanih snaga koji su u mirovnu operaciju ISAF u Afganistanu upućeni u sastavu 14. hrvatskog kontingenta početkom rujna 2009. godine, nekoliko dana po dolasku, zbog odbijanja zapovijedi o prijevozu u područje mirovne operacije, vraćena su u Republiku Hrvatsku, gdje je protiv njih pokrenut stegovni postupak. Povjerenstvo Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga ustanovilo je okolnosti pod kojima je došlo do toga događaja te s ciljem kontinuiranog usavršavanja djelovanje naših snaga u ovoj najzahtjevnijoj međunarodnoj mirovnoj operaciji u kojoj Oružane snage sudjeluju predložilo mjere kojima će se osigurati da se ovakvi ili slični događaji ne ponove u budućnosti, a koje su odmah i primijenjene.

Moral pripadnika hrvatskog kontingenta bio je visoke razine tijekom cijelog izvještajnog razdoblja, što je posebno pohvalno za pripadnike OMLT-ova koji su izloženi zahtjevnim terenskim uvjetima života i rada u tijeku mirovne operacije (smještaj u šatorima i objektima lokalnog stanovništva).

Službena posjeta tima za procjenu psihičke bojne spremnosti bila je obavljena u drugoj polovici siječnja 2009. godine.

Pripadnicima hrvatskog kontingenta osiguran je kontakt s obiteljima i prijateljima u Republici Hrvatskoj putem komunikacijskih sustava kontingenta (internet, telefonska veza). Također se nastojalo svim sastavnicama hrvatskog kontingenta omogućiti jednako kvalitetno provođenje slobodnog vremena, uz stvaranje uvjeta za odgovarajuće održavanje fizičke sposobnosti i spremnosti (športski objekti, teretana, prostor za dnevni boravak).

U izvještajnom razdoblju pripadnici hrvatskog kontingenta obilježili su sve važne državne i vjerske blagdane te ulazak Republike Hrvatske u NATO savez. U svibnju 2009. godine, u mjesecu obuke i športa, pripadnici hrvatskog kontingenta organizirali

su u Kabulu međunarodne športske igre povodom Dana Oružanih snaga i Dana Hrvatske kopnene vojske.

7. POSJETI PRIPADNICIMA HRVATSKOG KONTINGENTA

U izvještajnom razdoblju hrvatske kontingente je posjetilo: izaslanstvo na čelu s potpredsjednicom Vlade Republike Hrvatske gospođom Đurđom Adlešić u lipnju 2008. godine, izaslanstvo na čelu s ministrom obrane gospodinom Brankom Vukelićem u lipnju 2009. godine, izaslanstvo Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga na čelu s državnim tajnikom Matom Rabotegom u prosincu 2008. godine, izaslanstvo Oružanih snaga na čelu sa zapovjednikom Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane brigadnim generalom Vladom Bagarićem u travnju 2009. godine, mješovita vojna delegacija Republike Hrvatske i Litve pri čemu je hrvatski dio predvodio ravnatelj Hrvatskog vojnog učilišta general bojnik Mirko Šundov u ožujku 2009. godine. Kontingent je također posjetilo više radnih timova: tim za popis materijalne imovine, tim za sanitarno-zdravstveni pregled, mobilni tim za održavanje, tim Vojne sigurnosno–obavještajne agencije. Njihov prihvata, smještaj i osiguranje hrvatski je kontingent izvršio svojim vlastitim snagama. Svi navedeni posjeti prošli su bez ikakvih sigurnosnih incidenata.

8. OCJENA USPJEŠNOSTI DJELOVANJA

Pripadnici Oružanih snaga svoje su zadaće u mirovnoj operaciji u Afganistanu (ISAF) izvršavali profesionalno, korektno, savjesno i bez većih problema.

Za svoje profesionalno djelovanje često su dobivali pohvale i druga priznanja. Iako su neke komponente djelovale u zahtjevnim uvjetima koji se odražavaju na tehničku opremu i oružje koje koriste, uspješno su obavljali svoje zadaće bez ljudskih žrtava i ozljeda.

9. UOČENI NEDOSTACI I SMJERNICE ZA POBOLJŠANJE

Unatoč poduzetim naporima na jačanju sigurnosti pripadnika hrvatskog kontingenta kroz daljnju nabavku motornih vozila s balističkom zaštitom (kupnjom na tržištu kao i iznajmljivanjem od Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država) kao i ostale opreme (sredstva veze, uređaji za noćno osmatranje) još uvijek postoji potreba za daljnjim jačanjem ovog elementa sigurnosti obzirom na povećanje sigurnosnih prijetnji kao i usložnjavanje sigurnosne situacije u području mirovne operacije.

Dijelom će se isto riješiti kroz dodatno iznajmljivanje motornih vozila s balističkom zaštitom tipa HMMWV od Oružanih snaga Sjedinjenih Američkih Država kao i isporukom već nabavljene opreme za noćno osmatranje.

U narednom razdoblju planira se osigurati određeni broj vozila s balističkom zaštitom, prvenstveno vozila za potrebe potpore sastavnica tijekom boravka na terenu (prijevoz opreme kao što su šatori, kreveti, hrana, voda i slično), sredstava veze i dijela opreme za taborovanje.

Počevši od 12. hrvatskog kontingenta zapovjednik je u potpunosti uključen u preduputnu pripremu pripadnika hrvatskog kontingenta. Na taj način dolazi do boljeg međusobnog upoznavanja zapovjednog dijela, kao i cjelokupnog osoblja, što se pokazalo izuzetno korisnim u samom području mirovne operacije gdje su sastavnice na odvojenim lokacijama.

U pripremama se koriste iskustva i naučene lekcije prethodnih rotacija čime se podiže razina osposobljenosti kod svakog kontingenta. Također, kao izvođači obuke koriste se pojedinci koji su u prethodnim rotacijama obnašali određene dužnosti, čime se na najizravniji način prenose znanja i iskustva.

Sve veći dio preduputne obuke provodi se zajedno za sve pripadnike bez obzira na kojoj će dužnosti netko od pripadnika biti tijekom mirovne operacije, čime se dodatno jača osjećaj pripadnosti kontingentu kao cjelini i međusobnom boljem upoznavanju pripadnika, jer se dio pripadnika nije poznavao i ne poznaje do dolaska u mirovnu operaciju.

Pri odabiru osoblja za mirovnu operaciju nastoji se u punoj mjeri osigurati visoka psihološka spremnost pojedinaca za izvršenje zadaća u uvjetima odvojenosti od obitelji i drugačijih uvjeta života.

Kandidati za popunu ustrojbenih mjesta u zapovjedništvima ISAF-a svih razina trebaju imati odgovarajuće iskustvo na istim ili sličnim poslovima kao i odgovarajuću pripremu kroz NATO tečajeve.

Svaki kontingent trebalo bi posjetiti izaslanstvo državnih dužnosnika, predstavnika Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga.

10. FINANCIRANJE

Sredstva za pokriće troškova mirovne operacije u Afganistanu (ISAF) za izvještajno razdoblje bila su osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva obrane, u aktivnosti MIROVNE MISIJE A545037.

11. ZAKLJUČAK

Pripadnici Oružanih snaga prevladali su većinu problema u svojem radu dodatnim zalaganjem i motivacijom. Sve postavljene zadaće izvršavane su profesionalno i na visokoj razini.

Pripadnici su motivirani, psihofizički spremni za izvršenje zadaća i u najtežim uvjetima te su dostojno predstavljali Oružane snage o čemu govore i mnogobrojne pohvale partnerskih oružanih snaga.

Stečeno iskustvo iz mirovne operacije u Afganistanu (ISAF) i pri tome naučene lekcije pridonijet će još boljoj pripremi i obuci pripadnika Oružanih snaga za sudjelovanje u mirovnim operacijama i misijama u inozemstvu.